

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Μεθοδολογία Ψυχοπαιδαγωγικής Έρευνας I

Ενότητα #12: Μεταγεγονοτική – εκ των υστέρων (ex post facto) έρευνα.
Συσχετιστική έρευνα. Αναπτυξιακή έρευνα.

Διδάσκων: Μανωλίτσης Γεώργιος
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται στην άδεια χρήσης Creative Commons και ειδικότερα **Αναφορά – Μη εμπορική Χρήση – Όχι Παράγωγο Έργο 3.0 Ελλάδα** (*Attribution – Non Commercial – Non-derivatives 3.0 Greece*)

[ή επιλογή ενός άλλου από τους έξι συνδυασμούς]

[και αντικατάσταση λογότυπου άδειας όπου αυτό έχει μπει (σελ. 1, σελ. 2 και τελευταία)]

- Εξαιρείται από την ως άνω άδεια υλικό που περιλαμβάνεται στις διαφάνειες του μαθήματος, και υπόκειται σε άλλου τύπου άδεια χρήσης. Η άδεια χρήσης στην οποία υπόκειται το υλικό αυτό αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Κρήτης**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

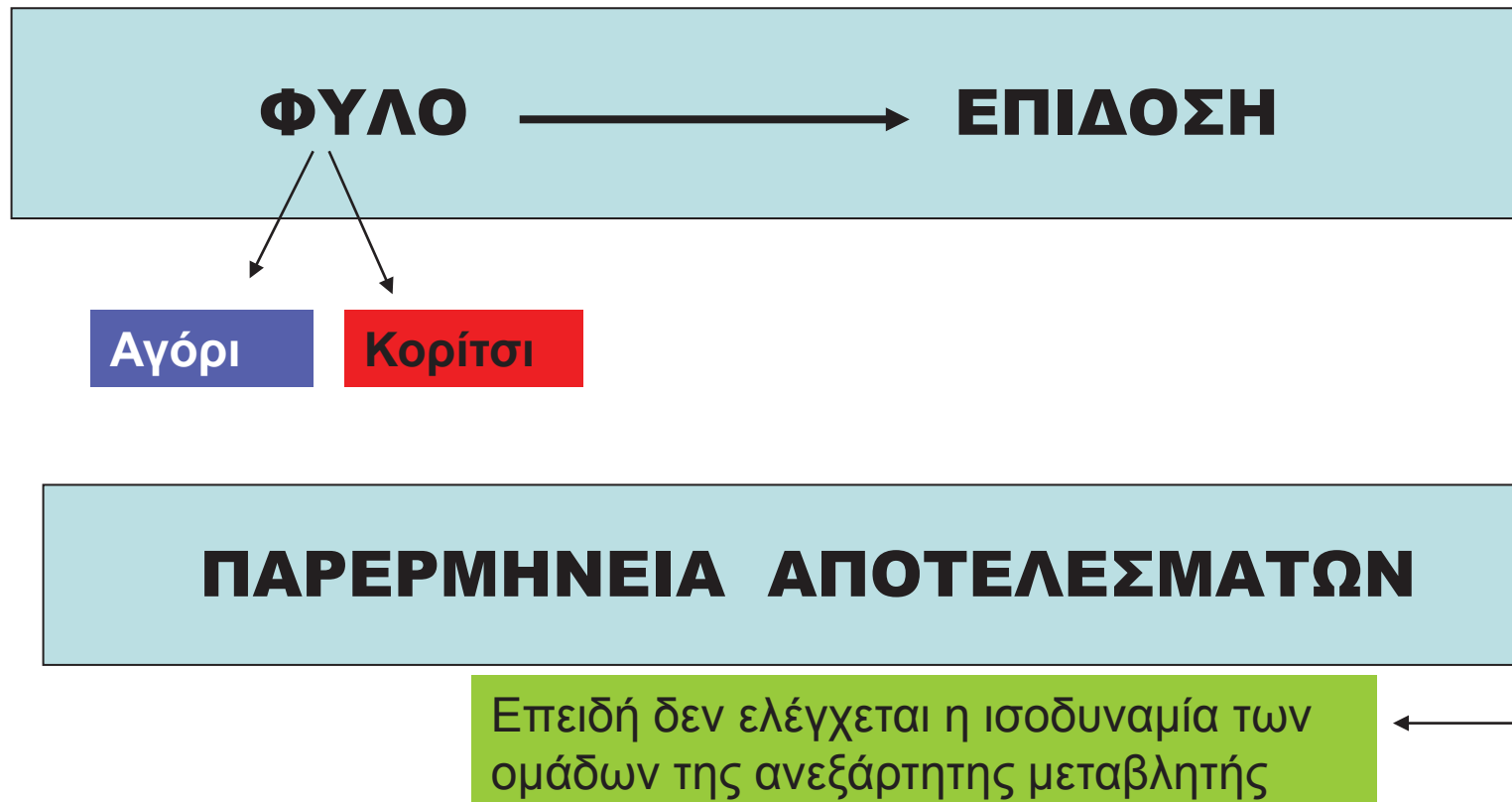
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Μεταγεγονοτική (ex post facto) έρευνα

- Είναι μια διαδικασία διερεύνησης κάποιου φαινόμενου στην οποία ο ερευνητής προσπαθεί να βρει την “αιτία” των διαφορών μεταξύ δυο ή περισσότερων ομάδων.
- Ο ερευνητής δεν ελέγχει την ανεξάρτητη μεταβλητή.

ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΓΕΓΟΝΟΤΙΚΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

- Στην μεταγεγονοτική έρευνα η δεν ασκείται έλεγχος στην ανεξάρτητη μεταβλητή από τον ερευνητή, ενώ στην πειραματική έρευνα υπάρχει έλεγχος.
- Στη μεταγεγονοτική έρευνα δεν γίνεται λόγος για αιτιώδη σχέση ανάμεσα στην ανεξάρτητη και την εξαρτημένη μεταβλητή
- Στην πειραματική έρευνα τα υποκείμενα χωρίζονται σε ομάδες με τυχαίο τρόπο.

ΣΥΣΧΕΤΙΣΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

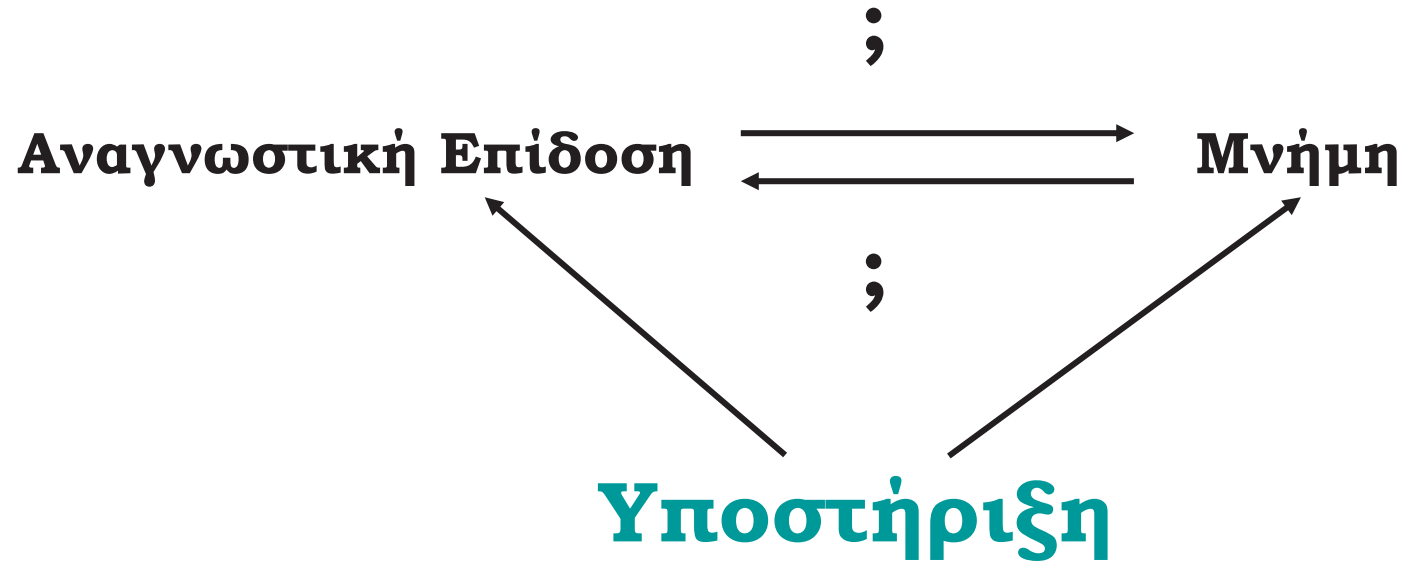
- Οι συσχετιστικές έρευνες έχουν σκοπό τη διερεύνηση των σχέσεων μεταξύ δύο ή περισσότερων μεταβλητών.
- Στην περίπτωση που οι έρευνες αυτές παρουσιάσουν κάποια σχέση μεταξύ δύο μεταβλητών, δεν πρέπει να ερμηνευθεί ότι η μία μεταβλητή είναι αποτέλεσμα της άλλης.
- Αιτιώδης σχέση σ' αυτό το σημείο δεν μπορούμε να πούμε ότι υπάρχει.
- Το μόνο που μπορεί να λεχθεί είναι ότι η σχέση μπορεί να γίνει η αφετηρία για μελλοντικές πειραματικές έρευνες.

ΜΝΗΜΗ ↔ **ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΕΠΙΔΟΣΗ**

**Υποθέτουμε ότι ένας ερευνητής ενδιαφέρεται να μελετήσει τη σχέση που υπάρχει μεταξύ μνημονικών ικανοτήτων και της επίδοσης στην ανάγνωση στην Α' Δημοτικού. Θεωρούμε $r = 0,95$.

Τι σημαίνει αυτός ο συντελεστής και πως ερμηνεύεται;

ΠΡΟΣΟΧΗ

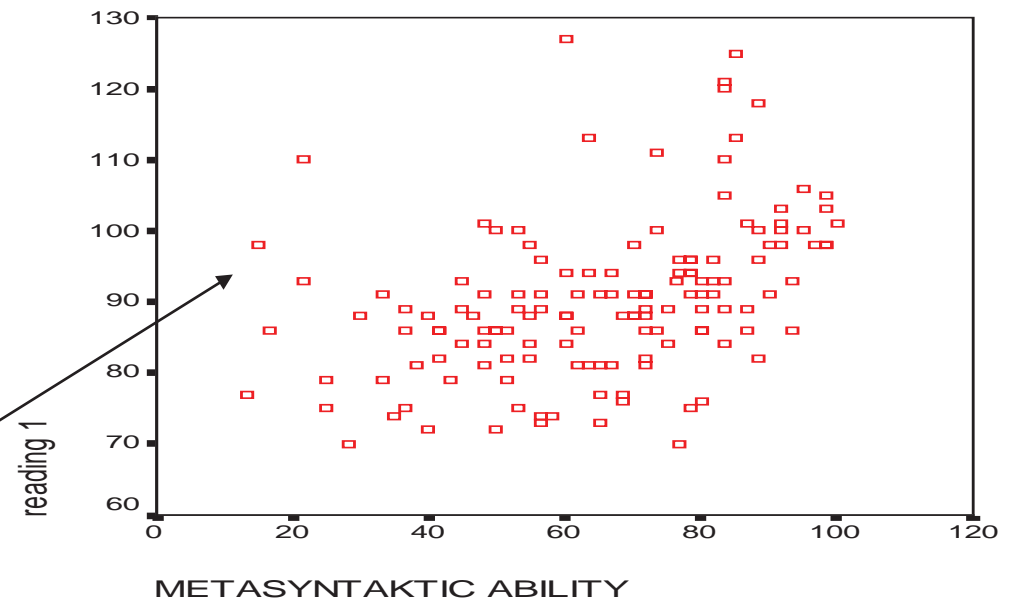
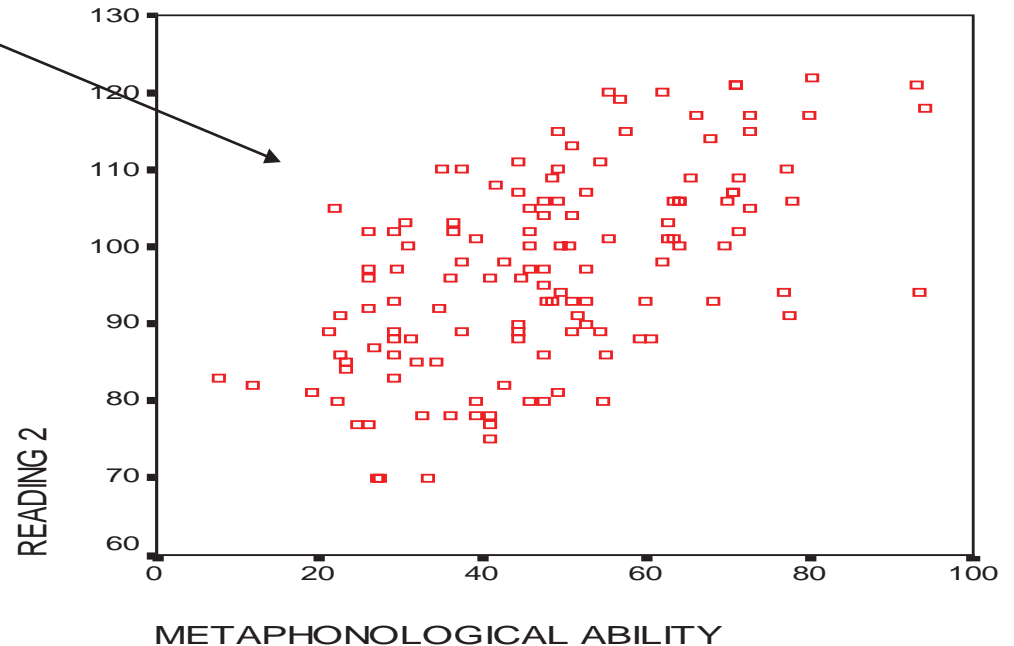
Οι συντελεστές μπορούν να ερμηνευτούν λανθασμένα με τρεις τρόπους:

1. Η μνήμη επηρέασε την αναγνωστική επίδοση των μαθητών.
2. Η αναγνωστική επίδοση των μαθητών επηρέασε την μνήμη τους.
3. Κάποιες άλλες μεταβλητές όπως η υποστήριξη από το σπίτι ή το ΚΟΕ της οικογένειας επηρέασαν την αναγνωστική επίδοση και την μνήμη.

Αναγνωστική επίδοση Β' +
Φωνολογική επίγνωση N ($r = 0.58$)

- Ανεξάρτητα όμως από το αν δεν υπάρχει αιτιώδης σχέση, κάποιος μπορεί να προβλέψει ότι ο μαθητής με υψηλή μνήμη θα έχει υψηλή αναγνωστική επίδοση και αντίστροφα.
- Όταν διαπιστώσουμε ότι υπάρχει κάποια σχέση μεταξύ των δύο μεταβλητών, τότε σημαίνει ότι οι τιμές της μιας μεταβλητής που βρίσκονται σε κάποιο εύρος σχετίζονται με τις τιμές της άλλης μεταβλητής που βρίσκονται σε κάποιο άλλο εύρος.

Αναγνωστική επίδοση Α' +
Συντακτική επίγνωση N ($r = 0.41$)

Υπάρχουν τρία είδη συσχετιστικών μελετών:

α) οι επεξηγηματικές,

β) οι προβλεπτικές έρευνες,

γ) οι διερευνητικές έρευνες

- Οι επεξηγηματικές έχουν σκοπό να βοηθήσουν στην κατανόηση εκπαιδευτικών προβλημάτων με βάση τη σχέση που υπάρχει μεταξύ των μεταβλητών.
- Οι προβλεπτικές έχουν σκοπό την πρόβλεψη των τιμών μιας μεταβλητής, όταν γνωρίζουμε τις τιμές της άλλης μεταβλητής με την οποία συσχετίζονται σε ικανοποιητικό βαθμό.
- Οι συσχετιστικές έρευνες για διερευνητικούς σκοπούς, όπου είναι άγνωστο ποιες μεταβλητές και πώς σχετίζονται μεταξύ τους. Αυτού του τύπου οι έρευνες βοηθούν τον ερευνητή να βρει τις μεταβλητές που συσχετίζονται ώστε να τις χρησιμοποιήσει αργότερα σε πειραματικές έρευνες.

Αναπτυξιακές έρευνες

Για τη μελέτη των σταδίων ανάπτυξης έχουν αναπτυχθεί δύο διαφορετικές προσεγγίσεις:

- η διαχρονική (longitudinal) και
- η συγχρονική (cross-sectional).

Διαχρονικές έρευνες (longitudinal)

- Οι Δ.Ε. είναι οι έρευνες στις οποίες η συλλογή των δεδομένων γίνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα με σκοπό τη μελέτη των αλλαγών που πιθανόν να έχουν επέλθει.
- Η ισχύς της διαχρονικής έρευνας βρίσκεται στο γεγονός ότι μελετάται ένα δείγμα που συνήθως είναι το ίδιο σε μια χρονική διάρκεια.
- Οι Δ.Ε. ανάλογα με το δείγμα τους, καλούνται διαχρονικές ομάδας, τάσης και συνοχής.

- *Διαχρονικές ομάδας:* Στις έρευνες αυτές επιλέγεται το δείγμα από ένα πληθυσμό και χορηγείται στο ίδιο ακριβώς δείγμα το ίδιο μέτρο μέτρησης σε τακτά χρονικά διαστήματα. Μελετώνται οι διαφορές οι οποίες έχουν επέλθει στα Y του δείγματος.
- *Διαχρονικές τάσης:* Στις έρευνες αυτές:
 - α) ορίζεται ένας πληθυσμός από τον οποίο επιλέγεται ένα δείγμα.
 - β) σε κάποια άλλη χρονική στιγμή π.χ. μετά 2 χρόνια, επιλέγεται ένα άλλο δείγμα από τον ίδιο πληθυσμό.
 - γ) ύστερα από άλλα 2 χρόνια επιλέγεται άλλο δείγμα κ.ο.κ. Ο ερευνητής επιδιώκει να καθορίσει τη διαχρονική τάση η οποία υπάρχει στα δεδομένα.
- *Διαχρονικές συνοχής:* Στις έρευνες αυτές:
 - α) ορίζεται ένας σταθερός διαχρονικά πληθυσμός.
 - β) από τον πληθυσμό αυτό επιλέγεται δείγμα για τη συλλογή δεδομένων που σχετίζονται με ένα θέμα.
 - γ) ύστερα από συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και από τον ίδιο ακριβώς πληθυσμό επιλέγεται άλλο δείγμα στο οποίο χορηγείται το ίδιο μέτρο μέτρησης.
 - δ) Η ίδια διαδικασία επαναλαμβάνεται όσο καιρό διαρκέσει η έρευνα.

Συγχρονικές έρευνες (cross-sectional)

- Αυτές έχουν ως σκοπό τη συλλογή πληροφοριών από τυχαία δείγματα διαφορετικών ηλικιακών ομάδων σε μια δεδομένη χρονική στιγμή.
- Για παράδειγμα, επιλέγεται ένα δείγμα παιδιών 3 ετών, ένα άλλο δείγμα παιδιών 4 ετών και ένα τρίτο δείγμα παιδιών 5 ετών.
- **Σκοπός** της επιλογής αυτών των τριών ηλικιών είναι να διαπιστωθεί μεταξύ άλλων η βελτίωση η οποία επήλθε από τη μια ηλικία στην άλλη σε μια συγκεκριμένη μεταβλητή.

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

